

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

١١٧٤١

۸۷/۱/۱۰۹۷
۸۷-۱۶-۶۶

ساختار ۳ - جداسازی های مترویدهای ۳ - همبند

محمد نبی زاده

دانشکده ی علوم

گروه ریاضی

شهریور ۱۳۸۷

پایان نامه جهت دریافت درجه ی کارشناسی ارشد

استاد راهنما:

دکتر قدرت اله آزادی

۱۳۸۷ / ۱۲ / ۱۱

۱۱۰۷۳۱

پایان نامه محمد نبی زاده به تاریخ ۱۳۸۷/۶/۳۱ شماره ۸۸۸-۲ مورد

پذیرش هیأت محترم داوران با رتبه $\frac{2}{3}$ و نمره - ۱۸ قرار گرفت.

۱- استاد راهنما و رئیس هیأت داوران : دکتر قدرت اله آزادی

۲- استاد مشاور :

دانشیار

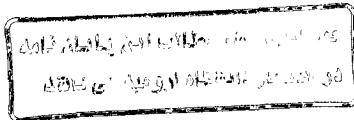
۳- داور خارجی : دکتر حبیب اذانچیلر

دانشیار

۴- داور داخلی : دکتر علی سرباز جانفدا

دانشیار

۵- نماینده تحصیلات تکمیلی : دکتر سعید استادباشی

تقدیم به :

تمامی اعضای خانواده‌ام که موفقیت‌هایم را
مدیون زحمات آنها می‌دانم.

تقدیر و تشکر

سپاس و ستایش معبود یگانه را که پرتو الطاف بی شمارش بر لحظه لحظه زندگی ام ساطع و آشکار است. حمد و ثنا می گزارم او را که فکرت و اندیشه را در بستر روحم روان ساخت و بهره گیری از خوان گسترده علم و دانش را نصیب و روزی ام گردانید. با لطف و عنایت خداوند منان توانستیم این پایان نامه را تدوین کنیم. در طول تحصیل خودم در دانشگاه ارومیه از تجربیات استاد ارجمندم جناب آقای دکتر آزادی به کثرت استفاده کردیم که جا دارد کمال تشکر و قدردانی را در این موضع از محضر ایشان داشته باشم.

همچنین از محضر اساتید محترم آقایان دکتر اذانچیلر، دکتر سزیده، دکتر جانفدا، دکتر بهروش، دکتر استادباشی، دکتر آقالاری و دیگر اساتید محترم کمال تشکر و قدردانی دارم.

در پایان جا دارد از تمامی اعضای خانواده ام به خاطر همیاری و تقویت روحیه من در طول تدوین این پایان نامه، تشکر و قدردانی کنم. هم چنین از تمامی دوستانی که در طول این پایان نامه با همکاری و هم فکری های خودشان مرا مدیون خویش ساختند، کمال تشکر و قدردانی را به عمل می آورم.

فهرست مندرجات

۷	مفاهیم مقدماتی	۱
۷	..... مفاهیم مقدماتی از نظریه گراف	۱.۱
۱۱	..... مفاهیم مقدماتی از نظریه متروید	۲.۱
۱۸	همبندی مترویدها	۲
۱۸	..... همبندی	۱.۲
۲۳	..... همبندی مراتب بالا	۲.۲
۳۳	..... همبندی موضعی	۳.۲
۴۰	۳- جداسازی‌های دنباله‌ای و هم‌ارز	۳
۴۸	گل‌ها و هم‌ارزی	۴

۴۹	..... گل‌ها	۱.۴
۶۳	..... هم‌ارزی گل‌ها	۲.۴
۷۸	..... انواع گل‌ها و هم‌ارزی	۳.۴
۸۶	..... گل‌های ماکسیمال	۵
۸۶	..... ساختار دیگری از گل‌ها	۱.۵
۹۷	..... گل‌های ماکسیمال	۲.۵
۱۰۳	..... ۳- درخت‌های جزئی	۶

لیست اشکال

۱۰	.....	اتصال سری و موازی گراف‌های G_1 و G_2	۱.۱
۱۸	.....	گراف‌های H و G	۱.۲
۲۳	.....	گراف‌های G و G^*	۲.۲
۳۱	.....	گراف W_r	۳.۲
۵۱	.....	گراف $K_{3,3}$	۱.۴
۸۵	.....	گراف G	۲.۴
۱۰۲	.....	متروید R_8	۱.۵

پیشگفتار

هدف این پایان نامه، بررسی ساختار ۳-جداسازی‌های مترویدهای ۳-همبند می باشد.

تات ۱، k -جداسازی یک متروید را چنین تعریف می کند:

افراز (A, B) یک k -جداسازی متروید M است هرگاه

$$\min\{|A|, |B|\} \geq k$$

و

$$r(A) + r(B) - r(M) \leq k - 1$$

ویتی ۲ قبلاً نشان داده است که افراز (A, B) ، ۱-جداسازی متروید M است اگر و فقط اگر A اجتماعی از مؤلفه‌های ۲-همبند متروید M باشد.

برای متروید ۲-همبند M ، کانینگهام ۳ و ادموندس ۴ یک تجزیه درختی از متروید را به دست آورده‌اند به طوری که نمایش دهنده همه ۲-جداسازی‌های متروید M می باشد. در این پایان نامه، ما برای متروید ۳-همبند M ، یک تجزیه درختی از آن را که نمایش دهنده همه ۳-جداسازی‌های غیربدیهی متروید M می باشد، ارائه می کنیم.

این پایان نامه براساس مقاله

J. Oxley, C. Semple, G. Whittle, The structure of the 3-separations of

3-connected matroids, J. combin. Theory Ser. B 92(2004) 257 - 293.

تنظیم شده است.

Tutte^۱
Whitney^۲
Cunningham^۳
Edmonds^۴

مقدمه

فصل ۱ را با ارائه مفاهیم مقدماتی از نظریه گراف و متروید آغاز می‌کنیم.

همبندی، همبندی مراتب بالاتر و همبندی موضعی مترویدها را در فصل ۲ مورد مطالعه قرار می‌دهیم. در بخش مربوط به همبندی موضعی، ثابت می‌کنیم هرگاه متروید M ۳-همبند و

X و Y دوزیر مجموعه ۳-جداساز از $E(M)$ باشند،

(آ) اگر $|X \cap Y| \geq 2$ ، آنگاه $X \cup Y$ یک ۳-جداساز است.

(ب) اگر $|E - (X \cup Y)| \geq 2$ ، آنگاه $X \cap Y$ یک ۳-جداساز است.

فصل ۳ را به ۳-جداسازی‌های دنباله‌ای و هم‌ارز اختصاص دادیم.

فصل ۴ شامل ۳ بخش است. در بخش اول، گل‌ها و انواع آنها را بررسی می‌کنیم و در این

بخش ثابت می‌کنیم اگر $\Phi = (P_1, P_2, \dots, P_n)$ یک گل باشد، آنگاه Φ یک شقایق یا یک

مروارید است.

بعلاوه اگر $n \geq 3$ ، آنگاه Φ یک پادل، یا یک کوپادل، یا یک شبه سنبل، یا یک شبه سوپرل، یا

یک شبه واموس و یا یک گل تجزیه ناپذیر است.

در بخش دوم هم‌ارزی گل‌ها را مورد مطالعه قرار می‌دهیم. در این بخش ثابت می‌کنیم دو گل

با مرتبه حداقل ۳ هم‌ارز یکدیگر هستند اگر و فقط اگر یکی از دیگری به وسیله دنباله‌ای از

انتقال‌های مقدماتی به دست آید.

بخش سوم همین فصل، به نوعی ارتباط بین بخش اول و دوم می‌باشد. در این بخش ثابت

می‌کنیم اگر دو گل با مرتبه حداقل ۳ هم‌ارز یکدیگر باشند، آنگاه نوع آنها یکسان است.

فصل ۵ شامل ۲ بخش است. در بخش اول ساختار دیگری از گل‌ها و در بخش دوم گل‌های

ماکسیمال را مورد بررسی قرار داده و در همین بخش ثابت می‌کنیم اگر M یک متروید با

حداقل ۹ عضو و Φ یک گل ماکسیمال باشد، آنگاه هر ۳-جداسازی غیردنباله‌ای M

همانگ با Φ می باشد.

در فصل ۶، ابتدا یک ۳-درخت جزئی را توصیف کرده سپس تحت یک گزاره به ارتباط بین

۳-جداسازی‌های غیردنباله‌ای M و ۳-جداسازی‌های نمایش داده شده توسط آن ۳-

درخت جزئی می پردازیم.

فصل ۱

مفاهیم مقدماتی

در این فصل برخی مفاهیم مقدماتی را که در فصل‌های بعدی مورد استفاده قرار می‌گیرند، ارائه می‌کنیم.

۱.۱ مفاهیم مقدماتی از نظریه گراف

تعریف ۱.۱.۱ یک گراف^۱ سه تایی^۲ متشکل از یک مجموعه متناهی و غیر خالی $V(G)$ که اعضای آن رأس^۳های گراف و مجموعه $E(G)$ که اعضای آن یال^۴های گراف G نامیده می‌شود و رابطه‌ای که به هر عضو $E(G)$ دو عضو از $V(G)$ را وابسته می‌کند، می‌باشد. اگر $e = uv$ یک یال از G باشد، آنگاه u و v را نقاط انتهایی^۵ یا رأس‌های انتهایی e و هم‌چنین e را یال واقع بر u و v گویند.

اگر نقاط انتهایی یالی بر هم منطبق باشند، آنگاه آن یال را یک طوقه^۶ گویند.

---

graph^۱
triple^۲
vertex^۳
edge^۴
endpoints^۵
loop^۶

اگر نقاط انتهایی دو یال یکسان باشند، آنگاه آن دو یال را یال‌هایی موازی^۷ گویند. تعداد یال‌های واقع بر یک رأس را درجه^۸ آن رأس می‌نامند.

تعریف ۲.۱.۱ گراف فاقد طوقه و یال‌های موازی را گراف ساده^۹ می‌نامند.

تعریف ۳.۱.۱ گراف بدون یال و با رأس‌های تنها را گراف بدیهی^{۱۰} می‌نامند.

تعریف ۴.۱.۱ گراف H زیرگراف^{۱۱} G است هرگاه:

$$V(H) \subseteq V(G) \quad (۱)$$

$$E(H) \subseteq E(G) \quad (۲)$$

در این صورت آن را به صورت $H \subseteq G$ نشان داده و می‌گویند G شامل H است.

اگر $V(H) = V(G)$ ، آنگاه H را زیرگراف فراگیر^{۱۲} G می‌نامند.

تعریف ۵.۱.۱ یک گشت^{۱۳} در گراف G دنباله‌ای از رأس‌ها و یال‌های G به صورت

$$v_0 e_1 v_1 e_2 \dots e_n v_n$$

است که در آن v_i و v_{i-1} نقاط انتهایی e_i هستند.

تعریف ۶.۱.۱ اگر هیچ یالی در گشت تکرار نشده باشد، در این صورت آن گشت را گذر^{۱۴} گویند.

تعریف ۷.۱.۱ یک مسیر^{۱۵} گذری است که در آن هیچ رأسی تکرار نشده باشد.

تعریف ۸.۱.۱ اگر در مسیر $v_0 e_1 v_1 e_2 \dots e_n v_n$ رابطه $v_0 = v_n$ برقرار باشد، آنگاه آن

مسیر را دور^{۱۶} گویند.

-
- parallel edges^۷
  - deggre^۸
  - simple graph^۹
  - trivial graph^{۱۰}
  - subgraph^{۱۱}
  - spanning subgraph^{۱۲}
  - walk^{۱۳}
  - trail^{۱۴}
  - path^{۱۵}
  - circuit^{۱۶}

تعریف ۹.۱.۱ گراف فاقد دور را جنگل^{۱۷} گویند.

تعریف ۱۰.۱.۱ گراف همبند^{۱۸}، گرافی است که برای هر دو رأس دلخواه آن مانند u و v یک $u - v$ مسیر موجود باشد.

تعریف ۱۱.۱.۱ هر زیر گراف همبند ماکسیمال گراف G را یک مؤلفه^{۱۹} گراف G گویند.

تعریف ۱۲.۱.۱ یک برش رأسی^{۲۰} گراف G ، مجموعه‌ای از رأس‌ها است که با حذف آنها، تعداد مؤلفه‌های گراف G افزایش می‌یابند.

تعریف ۱۳.۱.۱ گراف G ، k -همبند است هرگاه هر برش رأسی G دارای حداقل k -رأس باشد. همبندی گراف G با $k(G)$ نمایش داده می‌شود و آن را چنین تعریف می‌کنند:

$$k(G) = \min\{k : k \text{ همبند است } G\}$$

تعریف ۱۴.۱.۱ گراف جدانشدنی^{۲۱} گرافی همبند و غیربدهی است که هیچ برش رأسی ندارد.

تعریف ۱۵.۱.۱ یک بلوک^{۲۲}، زیر گراف جدانشدنی ماکسیمال است.

تعریف ۱۶.۱.۱ گراف همبند و بی دور را یک درخت^{۲۳} می‌نامند.

تعریف ۱۷.۱.۱ هر زیر گراف فراگیر گراف G که یک درخت باشد یک درخت فراگیر^{۲۴} گراف G می‌نامند.

forest^{۱۷}connected^{۱۸}component^{۱۹}vertex cut^{۲۰}nonseparable graph^{۲۱}block^{۲۲}tree^{۲۳}spanning tree^{۲۴}

تعریف ۱۸.۱.۱ دو گراف ساده G و H را یکریخت^{۲۵} گویند اگر دوسویی

$$f: V(G) \rightarrow V(H)$$

باشد به طوری که $uv \in E(G)$ است اگر و تنها اگر $f(u)f(v) \in E(H)$ باشد.

تعریف ۱۹.۱.۱ اتصال سری و موازی گرافها^{۲۶}: فرض کنیم به ازای هر $i, i = 1, 2$

یک یال در گراف G_i باشد. یال p_i را به طور دلخواه از رأس U_i به رأس V_i در نظر می‌گیریم.

اتصال سری و موازی گراف G_1 و G_2 نسبت به یالهای جهت‌دار p_1 و p_2 به این ترتیب است

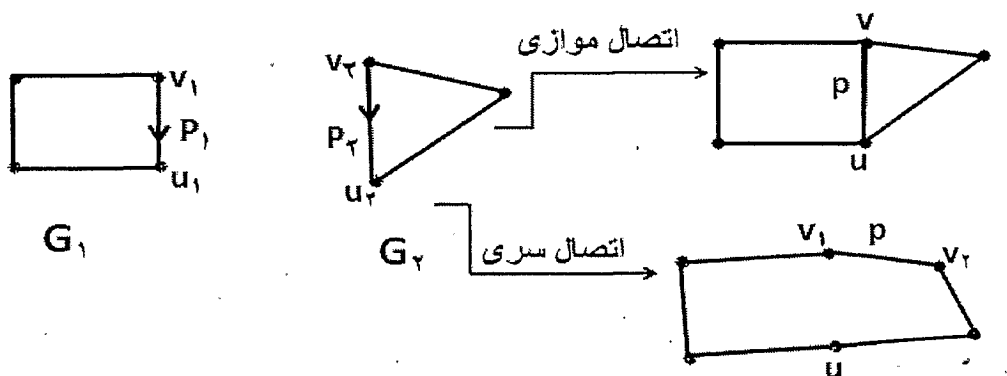
که p_1 و p_2 را به ترتیب از G_1 و G_2 حذف کرده و رئوس U_1 و U_2 را با رأس جدید U متحد

می‌کنیم. در اتصال سری یک یال جدید p که V_1 را به V_2 وصل می‌کند، اضافه می‌کنیم. در

اتصال موازی رئوس V_1 و V_2 را با رأس V متحد می‌کنیم. اتصال سری و موازی دو گراف

G_1 و G_2 نسبت به یالهای جهت‌دار p_1 و p_2 را به ترتیب با نماد $S((G_1; p_1), (G_2; p_2))$ و

$P((G_1; p_1), (G_2; p_2))$ یا به اختصار با $S(G_1, G_2)$ و $P(G_1, G_2)$ نمایش می‌دهیم.

شکل ۱.۱: اتصال سری و موازی گرافهای G_1 و G_2

isomorphism^{۲۵}
series and parallel connection of graphs^{۲۶}

۲.۱ مفاهیم مقدماتی از نظریه متروید

تعریف ۱.۲.۱ متروید M ^{۲۷} یک زوج مرتب $M = (E, \mathcal{I})$ است که در آن E یک مجموعه متناهی و $\mathcal{I}$ گردایه‌ای از زیر مجموعه‌های E است که در سه شرط زیر صدق می‌کند:

$$\phi \in \mathcal{I} \quad (\text{I1})$$

$$\text{اگر } X \in \mathcal{I} \text{ و } Y \subseteq X, \text{ آنگاه } Y \in \mathcal{I}. \quad (\text{I2})$$

(I3) اگر $X \in \mathcal{I}$ و $Y \in \mathcal{I}$ و $|X| > |Y|$ ، آنگاه عضو $x \in X - Y$ وجود دارد که

$$Y \cup \{x\} \in \mathcal{I}$$

اگر $M = (E, \mathcal{I})$ یک متروید باشد، آنگاه M را یک متروید روی E و E را مجموعه‌ی زمینه‌ی M ^{۲۸} آن گویند.

هر عضو $\mathcal{I}$ یک مجموعه مستقل M ^{۲۹} نامیده می‌شود.

زیر مجموعه‌های E را که در $\mathcal{I}$ نیستند، مجموعه‌های وابسته M ^{۳۰} گویند.

تعریف ۲.۲.۱ زیر مجموعه‌های وابسته مینیمال M را یک دور می‌نامند.

گردایه‌ی همه دورهای M را با $\mathcal{C}(M)$ و یا با $\mathcal{C}$ نمایش می‌دهند.

دوری از M که شامل n عضو باشد، یک n -دور M گویند.

مجموعه $\mathcal{C}$ از دورهای متروید M دارای خواص زیر است:

$$\phi \notin \mathcal{C} \quad (\text{C1})$$

$$\text{اگر } C_1 \in \mathcal{C} \text{ و } C_2 \subseteq C_1, \text{ آنگاه } C_2 = C_1. \quad (\text{C2})$$

$$\text{اگر } C_1 \text{ و } C_2 \text{ دو عضو متمایز } \mathcal{C} \text{ باشند و } e \in C_1 \cap C_2, \text{ آنگاه عضوی مثل } C_3 \text{ از} \quad (\text{C3})$$

matroid^{۲۷}
ground set^{۲۸}
independent set^{۲۹}
dependent set^{۳۰}

C وجود دارد به طوری که $e \in (C_1 \cup C_2) - C_3$.

مثال ۳.۲.۱ فرض کنید E مجموعه‌ای از بردارها و $\mathcal{I}$ گردایه‌ی تمام زیر مجموعه‌های بردارهای مستقل خطی E باشد. در این صورت $(E, \mathcal{I})$ یک متروید است. این متروید را متروید برداری^{۳۱} گویند.

شرط (I1): مجموعه تهی یک مجموعه مستقل خطی است.

شرط (I2): هر زیر مجموعه یک مجموعه مستقل خطی یک مجموعه مستقل خطی است.

شرط (I3): فرض کنیم $X, Y \in \mathcal{I}$ و $|X| > |Y|$. فرض کنید W زیر فضای تولید شده

توسط $X \cup Y$ باشد. پس $\dim(W) \geq |X| > |Y|$. حال فرض کنید به ازای $x \in X - Y$

$Y \cup \{x\} \notin \mathcal{I}$ یعنی $Y \cup \{x\}$ یک مجموعه‌ی وابسته خطی می‌باشد. (فرض خلف)

چون W زیر فضای تولید شده توسط $X \cup Y$ است، پس $\dim(W) \leq |Y|$. در نتیجه

$|X| \leq \dim(W) \leq |Y| < |X|$ و این یک تناقض است. بنابراین عضو $x \in X - Y$ وجود

دارد به طوری که $Y \cup \{x\} \in \mathcal{I}$. پس $M = (E, \mathcal{I})$ یک متروید است.

مثال ۴.۲.۱ فرض کنید G یک گراف باشد و $E = E(G)$. مجموعه $\mathcal{I}$ را گردایه

مجموعه‌های یال‌های تمامی زیرگراف‌های بی‌دور G در نظر بگیرید (یعنی $\mathcal{I}$ شامل زیر

مجموعه‌هایی از E است که زیرگراف تولید شده توسط آنها بی‌دور می‌باشد). در این صورت

$(E, \mathcal{I})$ یک متروید است. این متروید را متروید دوری^{۳۲} گراف G گویند.

تعریف ۵.۲.۱ دو متروید M و N را یکریخت گویند اگر دوسویی

$$\psi : E(M) \rightarrow E(N)$$

موجود باشد به طوری که $X \subseteq E(M)$ مستقل است اگر و تنها اگر $\psi(X)$ یک مجموعه

مستقل در N باشد.

---

vector matroid^{۳۱}
cycle matroid^{۳۲}

تعریف ۶.۲.۱ متروید M را گرافیک^{۳۳} گویند، هرگاه گرافی وجود داشته باشد که متروید دوری تولید شده توسط آن گراف، یکریخت با M باشد.

تعریف ۷.۲.۱ هر مجموعه مستقل ماکسیمال متروید M را یک پایه^{۳۴} M می‌نامند. پایه‌های متروید M را با نماد $B(M)$ یا B نمایش می‌دهند.

لم ۸.۲.۱ اگر B_1 و B_2 دو پایه متروید M باشند، آنگاه $|B_1| = |B_2|$.

برهان: [۱.۲.۱ [۸]]

لم ۹.۲.۱ فرض کنید B گردایه‌ای از زیرمجموعه‌های E باشد. آنگاه B گردایه‌ی پایه‌های یک متروید روی E است اگر و تنها اگر در شرایط زیر صدق کند:

$$B \neq \emptyset \quad (B1)$$

(B2) اگر $B_1, B_2 \in B$ و $x \in (B_1 - B_2)$ ، آنگاه $y \in (B_2 - B_1)$ وجود دارد به طوری

$$\text{که } (B_1 - x) \cup y \in B.$$

برهان: [۱.۲.۲ [۸]]

تعریف ۱۰.۲.۱ فرض کنید $M = (E, \mathcal{I})$ یک متروید و $X \subseteq E$ باشد.

رتبه X را چنین تعریف می‌کنیم:

$$r(X) = \max\{|A| : A \subseteq X, A \in \mathcal{I}\}$$

لم ۱۱.۲.۱ فرض کنید E یک مجموعه باشد. تابع $r : 2^E \rightarrow N \cup \{0\}$ تابع رتبه

یک متروید روی E است اگر و تنها اگر در شرایط زیر صدق کند:

$$(R1) \quad \text{اگر } X \subseteq E \text{، آنگاه } 0 \leq r(X) \leq |X|$$

$$(R2) \quad \text{اگر } X \subseteq Y \text{، آنگاه } r(X) \leq r(Y)$$

$$(R3) \quad \text{(لم) اگر } X \text{ و } Y \text{ دو زیر مجموعه } E \text{ باشند، آنگاه}$$

graphic^{۳۳}
base^{۳۴}

$$r(X) + r(Y) \geq r(X \cup Y) + r(X \cap Y)$$

برهان : [۸] [۱.۳.۱].

■ خاصیت (R_3) را خاصیت زیر مدولار^{۳۵} تابع رتبه متروید گویند.

تعریف ۱۲.۲.۱ فرض کنید M یک متروید روی E با تابع رتبه r باشد. تابع

$$cl : 2^E \rightarrow 2^E$$

با ضابطه

$$cl(X) = \{x \in E : r(X \cup x) = r(X)\}$$

را عملگر بستار^{۳۶} متروید M گویند.

لم ۱۳.۲.۱ عملگر بستار متروید M روی E دارای خواص زیر است:

$$(CL1) \quad \text{اگر } X \subseteq E \text{، آنگاه } X \subseteq cl(X).$$

$$(CL2) \quad \text{اگر } X \subseteq Y \subseteq E \text{، آنگاه } cl(X) \subseteq cl(Y).$$

$$(CL3) \quad \text{اگر } X \subseteq E \text{، آنگاه } cl(cl(X)) = cl(X).$$

$$(CL4) \quad \text{اگر } X \subseteq E \text{ و } x \in E \text{ و } y \in cl(X \cup x) - cl(X) \text{، آنگاه } x \in cl(X \cup y).$$

■ برهان : [۸] [۱.۴.۲].

لم ۱۴.۲.۱ اگر $X \subseteq E$ و $x \in E$ ، آنگاه $r(X) \leq r(X \cup x) \leq r(X) + 1$

■ برهان : [۸] [۱.۴.۳].

تعریف ۱۵.۲.۱ فرض کنیم $M = (E, I)$ یک متروید و B گردایه‌ی پایه‌های این

متروید باشد. تعریف می‌کنیم $B^* = \{X : E - X \in B\}$. آنگاه $M^* = (E, I^*)$ یک متروید

با مجموعه پایه‌های B^* است. این متروید را دوگان^{۳۷} متروید M گویند.

submodular^{۳۵}
clouser^{۳۶}
dual^{۳۷}

پایه‌ها و دورهای متروید M^* را به ترتیب هم‌پایه‌ها^{۳۸} و هم‌دورهای^{۳۹} M گوئیم.

گزاره ۱۶.۲.۱ اگر $S \subseteq E(M)$ ، آنگاه $r^*(S) = |S| - r(M) + r(E - S)$.

برهان: [۸] [۲.۱.۹].

تعریف ۱۷.۲.۱ فرض کنید M یک متروید روی E و $X \subseteq E$ باشد. اگر $cl(X) = X$ ،

آنگاه X را یک مجموعه بسته^{۴۰} یا فلت^{۴۱} گویند.

تعریف ۱۸.۲.۱ فرض کنید f و g دو عضو متروید M باشند. هرگاه $\{f, g\}$ یک دور

M باشد، آنگاه f و g را موازی گویند.

تعریف ۱۹.۲.۱ یک کلاس موازی از M زیر مجموعه‌ی ماکسیمال X از $E(M)$ است

که هر دو عضو آن موازی باشند و هیچ عضو آن یک طوقه نباشد.

تعریف ۲۰.۲.۱ یک کلاس موازی را بدیهی گویند اگر شامل تنها یک عضو باشد.

تعریف ۲۱.۲.۱ اگر متروید M فاقد طوقه و هر کلاس موازی آن بدیهی باشد، آنگاه M

را یک متروید ساده^{۴۲} گویند.

تعریف ۲۲.۲.۱ فرض کنید $|E| = n$ و $\mathcal{I}$ مجموعه تمامی زیر مجموعه‌های E باشد

که حداکثر r عضو دارند ($0 \leq r \leq n$). در این صورت زوج $(E, \mathcal{I})$ یک متروید است. این

متروید را متروید یکنواخت^{۴۳} گویند و آن را به صورت $U_{r,n}$ نمایش می‌دهند.

تعریف ۲۳.۲.۱ حذف یک مجموعه از متروید^{۴۴}: اگر $M = (E, \mathcal{I})$ یک متروید دلخواه

و $X \subseteq E$ و $\mathcal{I}' = \{Y \in \mathcal{I} : Y \subseteq E - X\}$ باشد، آنگاه $\mathcal{I}'$ گردایه زیر مجموعه‌های مستقل

cobase^{۳۸}

cocircuit^{۳۹}

closed^{۴۰}

flat^{۴۱}

simple matroid^{۴۲}

uniform matroid^{۴۳}

deletion of a set from a matroid^{۴۴}